

DENKSPORT SCHAKEN

Sinterklaas speelt schaak

DOOR HENK VAN GOOL

Sint Nicolaas is inmiddels weer met de stoomboot naar Spanje vertrokken. Exclusief voor de lezers van deze krant stuurde hij een schaakpartij op, die hij tijdens zijn tocht door Limburg tegen één van zijn Pieten speelde. Het commentaar is van hemzelf.

Lieve Limburgse Krantenlezers,

Ik begrijp van jullie correspondent dat jullie van een goede partij schaak houden. Nou, ikzelf mag ook graag een partijtje spelen! In de 1700 jaar die Onze Lieve Heer me reeds op deze aarde heeft gegeven, heb ik tijd gehad om het spel een beetje te leren begrijpen. Zo'n 500

jaar geleden kon ik daardoor mijn landgenoot, de heer Ruy López, nog meehelpen een openingsstelsel te ontwikkelen, dat we later uiteraard de Spaanse opening zijn gaan noemen. Een slimme en aardige jongen die Ruy maar, onder ons gezegd, het leeuwendeel van de ideeën was eigenlijk van mij afkomstig. Haha, niet verder vertellen hoor!

Enfin, af en toe heeft de Sint ook een rustpunt nodig. Ik stap dan met Schaakpiet in de kajuit van mijn stoomboot en dan brengen we een genoeglijk uurtje door achter het schaakbord om wat stoom af te blazen. We missen wel een paar stukken van ons spel, maar dat lossen we op met wat snoep- of speelgoed. Onlangs speelde Schaakpiet een geweldige partij tegen mij. Die wil ik jullie, lieve Limburgse lezers, niet onthouden.

Diagram 1

Diagram 2

Sinterklaas – Schaakpiet 1.e4, e5 2.Pf3, Pc6 3.Lb5 Natuurlijk speel ik uitsluitend de Spaanse opening 3...a6 4.La4, Pf6 5.0-0, Le7 6.Te1, b5 7.Lb3, 0-0 8.c3, d6 9.h3, a5 10.d4, exd4 11.Pxd4, Pxd4

Met een kwade blik kijk ik Piet aan. Ik houd er niet van als mijn schimmel geslagen wordt. Haastig verzekert Schaakpiet mij dat Stalpiet zachtzinniger met mijn viervoeter omspringt. 12.cxd4, Lb7 13.Lc2, c5 14.a4, b4 15.Pd2, cxd4 16.Pb3, d5 17.e5, Pe4 18.Pxd4, f6 zie diagram 1 Met toegeknepen ogen gluur ik naar Piet. Heeft hij nu verlies van een kwaliteit overzien? Terwijl ik 'Zachtjes gaan de paardenvoetjes' neurie, speel ik 19.Pe6 Onbewogen antwoordt

Schaakpiet met 19...Db6! De snoodaard! Nu dreigt hij zowel op f2 als op e6 te slaan. 20.Lxe4, Dxe6 21.exf6

Schaakpiet broemt goedkeurend. „Dat was de enige zet om niet in het nadeel te komen!” 21...dxe4 22.fxe7, Dxe7 23.Db3+, Kh8 24.Le3, Ta6 25.Ta1, Tg6 26.Tc5, Dh4 Hm, hij dreigt al...Dxh3. Ik pak een zakdoek, veeg het zweet van mijn voorhoofd en speel 27.Kh2 zie diagram 2

Schaakpiet trekt een brede grijns en antwoordt rap: 27...Txc2+!! Ik kan jullie wel vertellen, beste lezers, dat mijn ogen zowat uit mijn hoofd puilden. Met bevende vingers nam ik de toren en dat was niet van ouderdom. 28.Kxc2, Txf2+!! Een dubbel

torenoffer! „Ik had je beter bokshandschoenen cadeau kunnen doen”, verzucht ik. „Je vind het kennelijk gepast de goeie ouwe sint met een linkse- en een rechtse directe om de oren te slaan. Nou jongen, ik geef me gewonnen.”

Jullie lezers hebben natuurlijk allang gezien dat ik na 29.Lxf2, e3+ 30.Td5, Dxf2+ 31.Kh1, Dxe1+ 32.Kh2, Df2+ 33.Kh1, e2 mat loop. Achteraf kon ik wel genieten van de prachtige torenoffers. Schaken is zo'n mooi spel, ik zou iedereen wel een schaakspel cadeau willen doen. Maar ja, allemaal hetzelfde zou een beetje saai worden. Welnu Lieve Limburgse Lezers, schaak ze nog. Ik hoop jullie volgend jaar weer te mogen begroeten. Sint.

DENKSPORT SCHAKEN

Topprestaties in Den Haag

DOOR HENK VAN GOOL

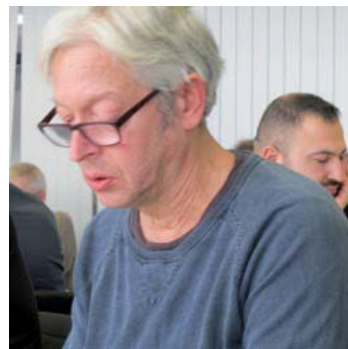
Twee Limburgse schakers hebben uitstekend gepresteerd in de A-groep van het Haags Weekendtoernooi. Met respectievelijk een vierde en een achtste plaats verdedigden Eduard Coenen en Jacob Perrenet de Limburgse kleuren met verve.

In het weekeinde van 18 tot en met 20 november organiseerden de Haagse schaakverenigingen Haeghe Ooievaar en Schaakcombinatie HTV het 13e Haags Weekendtoernooi. In dit goed bezette open toernooi werden zes ronden afgewerkt. Eén op vrijdagavond, drie op de zaterdag en twee op de zondag. Vanuit Limburg zijn er altijd wel en-

kele schakers present. In de hoogste groep waren dat ditmaal Eduard Coenen van schaakvereniging 't Pionneke uit Roermond en Jacob Perrenet van schaakvereniging Maas-tricht. Tijdens zo'n toernooi kiezen veel deelnemers voor een vrije ronde, vaak op zaterdag, omdat drie partijen op één dag toch wel zwaar is. Coenen en Perrenet kozen er echter beiden voor om de eerste ronde op vrijdagavond te laten schieten. Hierdoor werden ze op zaterdag, met het equivalent van een remise, in de middenmoot van de groep ingedeeld voor ronde twee. Dit pakte goed uit. Terwijl Perrenet 2,5 punten uit 3 partijen scoorde, won Coenen op zaterdag zelfs al zijn partijen! Beiden ontmoetten daardoor in de vijfde ronde een topspeler. Coenen verloor van de latere toernooi-

Eduard Coenen, lid 't Pionneke Roermond. FOTO STEFAN BOETERS

Jacob Perrenet, lid SV Maas-tricht. FOTO STEFAN BOETERS

Stelling partij Coenen (zwart speelt 'van onder naar boven')

winnaar, de Tilburgse FIDE-meester Frans Konings. Perrenet kon het niet bolwerken tegen de andere FIDE-meester in de groep, Stefan Tabak uit Capelle aan den IJssel. De laatste ronde wonnen ze weer wel, waardoor een mooi resultaat achter hun naam kwam te staan. Coenen geeft kort verslag van zijn weekeinde.

"In 2015 deed ik voor het eerst mee in Den Haag. Ik was toen niet zo succesvol. Het motiveerde mij het dit jaar nog eens te proberen. Ik kon de eerste ronde op vrijdag niet deelnemen. Zaterdag ben ik om 7 uur in de auto gestapt om om 9 uur in de zaal aan te kunnen treden. De eerste twee partijen verliepen goed en re-

gelmatig, zodat ik op zaterdagavond tegen Simon Provoost kwam te spelen, die op dat moment koploper was. Na een rustig begin offerde ik een pion voor initiatief. Later offerde ik een loper voor aanval op zijn koning. Na een spannende fase met tijdnood voor beiden ontstond de stelling die in het diagram te zien is: **Provoost - Coenen** (let wel, het bord is omgedraaid, dus te bezien 'vanuit de zwartspeler'). Ik win het geofferde stuk met voordeel terug. *De witte loper staat gepend en drie-maal aangevallen. Wit kan niks meer doen tegen stukverlies, bijvoorbeeld: 1.Pf3,Td1 2.Ph2,Tfe1 3.Kf2,Pxc1 4.Txc1,Txc1 5.Pxc1,Txc1 met een winnend eindspel voor zwart.*

De volgende dag speelde ik in een leuke partij tegen FM Frans Konings op winst. Misschien niet slim als je samen op kop staat, maar plezier in het spel staat bij mij voorop. Frans wist de partij op fraaie wijze te winnen. Na een strandwandeling bij windkracht 9 was ik weer opgeladen voor de laatste partij, die ik winnend afsloot."

Wat Coenen het leukste vindt aan een dergelijk toernooi? „Je speelt tegen mensen die je vooraf niet kent en door achteraf gezamenlijk de partij te analyseren doe je weer nieuwe sociale contacten op." Coenen reed tevreden huiswaarts en kijkt weer uit naar het „schitterende Tata Steel toernooi in januari”.

DENKSPORT SCHAKEN

Wijn voor Jan Timman

DOOR HENK VAN GOOL

Afgelopen week vierde de wereldberoemde Nederlandse schaker Jan Timman zijn 65ste verjaardag. Zaterdag werd hier, kort voor de wedstrijd Venlo-Wageningen, aandacht aan geschonken.

Jan Timman is de sterkste schaker (buiten wellicht oud wereldkampioen Max Euwe) die Nederland heeft voortgebracht. Er zijn later wel wat wereldtoppers naar Nederland geëmigreerd, maar die zijn hier natuurlijk niet geboren. In 1982 was Timman de nummer twee van de wereld. *The Best of the West*, in

een periode dat de voormalige Sovjet-Unie de schaakwereld domineerde in de personen van wereldkampioen Anatoly Karpov en zijn rivaal Viktor Korchnoi. Na een aantal keren in de finales van de kandidatenmatches voor het wereldkampioenschap te zijn uitgeschakeld, kon hij in 1993 onverwacht toch een WK-match spelen tegen Anatoly Karpov. Dat kwam omdat de toenmalige finalisten, Garry Kasparov en Nigel Short, zich terugtrokken uit de FIDE en een WK-match voor de door Kasparov opgerichte PCA speelden. Timman verloor, maar speelde oktober jongstleden in Moermansk nog een korte tweekamp tegen Karpov. Die won hij met 2,5 - 1,5. Timman draait dus al heel wat jaren op hoog niveau mee. Hij behoort echter niet meer tot de hui-

Jan Timman. FOTO PETER SMITH

dige wereldtop. Een schaker die op leeftijd komt, kan de inspanning die daar geleverd moet worden, nu eenmaal niet opbrengen.

Vorige week woensdag werd hij 65. Voor veel mensen het sein om het rustiger aan te gaan doen. 'Pensioen' komt echter niet in Timmans' vocabulaire voor. Hij is nog steeds actief. Zo komt hij uit voor het Duitse Porz en het Nederlandse Wageningen en dit jaar nam hij nog deel aan een toernooi in Denemarken. Toch zou hij graag nóg wat meer spelen. Hij krijgt naar zijn smaak te weinig uitnodigingen voor toernooien.

Voor de Nederlandse competitie was Jan Timman afgelopen week-einde in Venlo. Hij speelde met zijn

Diagram 1

team Wageningen tegen het eerste team van Venlo. Voor aanvang van de wedstrijd had de Venlose Schaakvereniging een kleine surprise voor de maestro. Om zijn 65ste verjaardag te vieren, overhandigde de teamleider van Venlo hem een fles wijn. Een geste die bij de schaakcoryfee in goede aarde viel.

In de wedstrijd slaagde Timman er overigens niet in het taaie verzet van de grootmeester van Venlo, Andrei Orlov, te breken. De partij eindigde in een vlakke remise. Interessanter is een partijfragment van hem uit een match, die hij in 1985 in Hilversum speelde tegen toenmalig wereldkampioen Garry Kasparov. Hij slaagde erin, met wit spelend,

Diagram 2

Kasparov zijn eerste nederlaag als wereldkampioen toe te brengen. **Zie diagram 1** Zwart dreigt de loper op b3 te slaan. Wit heeft echter koningsaanval: **37.d6, Dxd6** (houdt **Dxe5** mat tegen) **38.Df3+, Ke7 39.Dxf7+, Kd8 40.Td1, Ta1 41.Df6+** met damewinst **zie diagram 2 1-0**

Venlo wist trouwens de Wageningse ploeg verrassend een matchpunt afhandig te maken. Twee partijen werden met geluk gewonnen, waardoor het nipt 5-5 werd.

In dezelfde poule deed Voerendaal uitstekende zaken door koploper de Stukkenjagers uit Tilburg te verslaan. Voerendaal voert nu zelf met negen punten uit vijf wedstrijden de ranglijst aan. Venlo staat vijfde.

DENKSPORT SCHAKEN

Opgejaagd wild

DOOR HENK VAN GOOL

De TOPcompetitie 2016-2017 bij schaakvereniging DJC uit Stein is nog niet halverwege of er zijn al enkele opmerkelijke partijen gespeeld en onverwachte uitslagen gevallen. Spelfragmenten uit twee van deze partijen staan hiernaast.

Je ziet het nogal eens gebeuren. De op papier sterkere speler gaat een moeilijke avond tegemoet, omdat zijn tegenstander in de underdogpositie extra gemotiveerd is om zijn tegenstrever beentje te lichten en zich goed op de partij heeft voorbereid. Tijdens de TOPcompetitie in Stein waren een paar van deze ont-

moetingen te aanschouwen. De TOPcompetitie is een open toernooi, dat op de clubavond van DJC Stein plaatsvindt. Door het seizoen heen worden zeven speelronden afgewerkt in groepen van acht spelers. De winnaar van elke groep verwert het recht om het volgende seizoen in een hogere groep mee te spelen.

Men hanteert een speeltempo van anderhalf uur per persoon, met toevoeging van 30 seconden per zet. Het zogenaamde Fischertempo, bedoeld om wilde tijdnoodtaferelen te voorkomen. Het risico is wel dat zo'n partij heel lang kan duren, waardoor het met een beetje pech nachtwerk wordt. Vorig jaar speelden twee spelers uit groep 5 van deze competitie een partij van 86 zetten. Dan hebben we het over een speel-

duur van bijna vier en een half uur! Dat is echt lang voor een clubavond. Op naar de actualiteit. In groep 1 speelde de jeugdige topspeler Ruud van Meegen (rating 2226) met zwart tegen Bob Merx. De laatste heeft 170 ratingpunten minder, maar dit verschil in speelsterkte was tijdens de partij niet te bespeuren. Sterker nog, de koning van Van Meegen werd het halve bord overgejaagd, totdat zijn positie zo hopeloos was dat hij Merx de hand moest schudden ten teken van overgave.

Zie diagram 1 Na een lange theoretische variant, waarin al snel de dames van het bord verdwijnen, offert Merx een pion. In het eindspel offert men niet lichtvaardig materiaal. Huisanalyse wellicht? De bedoeling van het pionof-

Diagram 1

Diagram 2

Diagram 3

fer is om de loper bij de aanval op de zwarte koning te kunnen betrekken. **18..Lxf5 19.Lf4+,Kc6** Veiliger was **19..Kc8**. Nu wordt de zwarte monarch naar voren gejaagd. **20.Tb6+,Kd5 21.Td1+,Kc4 22.Pd2+ zie diagram 2** Zet een val op. Zwart zou nou het beste **22..Kd4** spelen. Maar welke speler gaat graag vrijwillig met zijn koning in de lijn van een toren staan? Nietsvermoedend speelt van Meegen **22..,Kxc5** en wordt onaangenaam ververst: **23.Txf6!** Een kwaliteitsoffer, maar wit krijgt het materiaal spoedig met rente terug. **23..,exf6 24.Le3+,Kb5 25.Lxa7** en wit heeft een stuk gewonnen. Zwart probeerde het nog even maar moest de partij al spoedig opgeven.

In groep 4 offerde zwartspeler Emel Beciri (rating 1381) al in de opening een pion. Hiervoor kreeg hij zoveel spel dat zijn tegenstander Wim Castenmiller (rating 1440) ten slotte onder de druk bezweek.

Zie diagram 3 wits laatste zet **19.Lg2** laat pion d3 in de steek. Castenmiller stond al een pion voor, dus dat lijkt nog niet zo erg. Beciri ziet echter iets beters dan direct **..,Txd3 19..,Pb4!** dreigt nu **20..,Pxd3+** waarmee de witte dame verloren zou gaan.

20.Le4,Txe4! Schakelt de verdediger uit **21.Td1,Pxd3+ 22.Txd3,Txd3** en zwart won snel met zijn toren meer.

Op 6 januari is de vierde ronde. Welke parels komen er dan weer uit het deelnemersveld van veertig spelers voort?